

සාරාංශකරණය

එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අප තොරතුරු ග්‍රහණය කරගන්නා මාධ්‍ය කීපයකි. එනම් දේශන, සාකච්ඡා, සංවාද, ලිපි ලේඛන ආදිය යි. ඒවායේ අන්තර්ගත සමස්ත කරුණු ඉතා දීර්ඝ සහ විස්තරාත්මක විය හැකි ය. එබැවින් එම සියලු කරුණු ධාරණය කර ගැනීම අසීරු කටයුත්තකි. එහි අන්තර්ගත මුඛ්‍යාර්ථයට අදාළ වන සාරවත් කරුණු පමණක් උකහා දැක්වීම සාරාංශකරණය නම් වේ. මෙය ද සංශ්ලේෂණ කාර්යයකි. මෙම පාඩමේ අපේක්ෂාව සාරාංශකරණය හඳුනා ගැනීම හා එහි භාවිතය පිළිබඳ අවබෝධය ලබාදීම ය.

පහත සඳහන් ඡේදය කියවන්න

සිංහල යනු අපගේ මාතෘ භාෂාව යි. සිංහලය බෙහෙවින් පෝෂණය වී ඇත්තේ සංස්කෘත හා පාලි යන ඉන්දු ආර්ය භාෂාවන්හි ආභාසයෙනි. පාලි සංස්කෘත භාෂා හැදෑරීමෙන් සිංහල භාෂාවේ ප්‍රවීණයෙකු වීමට හැකිවනවා සේ ම සිංහල භාෂාව මැනවින් හැදෑරීම මගින් පාලි සංස්කෘත භාෂා පිළිබඳව ද අවබෝධයක් ලබාගත හැකි වේ.

වසර දෙදහසකටත් වඩා දිගු අතීතයක් ඇති සිංහල භාෂාව ගත වූ දීර්ඝ කාල පරිච්ඡේදය තුළ අනුක්‍රමයෙන් සංවර්ධනයට පත් ව ඇත. අද වන විට සිංහලය ලෝකය පිළිගත් සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයකින් හා විධිමත් ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායකින් සමන්විත ඉතා දියුණු භාෂාවකි. එමගින් සිංහල දන්නා අය අතර ඉතා ගැඹුරු විෂයයක් පිළිබඳව වුව ද පහසුවෙන් හා නිවැරදිව සන්නිවේදනය කරගත හැකි ය.

අපට භාෂාවක් අවශ්‍ය වන්නේ හුදෙක් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට ම පමණක් නොවේ. භාෂාවක් මැනවින් ඉගෙන ගැනීමෙන් උගතෙකු හැටියට අපගේ පෞද්ගලික වටිනාකම් වැඩිකර ගත හැකි ය. භාෂාව නිවැරදිව හසුරුවන්නට සමත් වූ ඇතැමෙක් මිය ගිය පසු ව පවා ලෝක ප්‍රකට ලේඛකයන්, කවීකයන් හැටියට විශ්ව සම්භාවනා ලබති. භාෂාව හොඳින් උගත් දක්ෂ කවීකයෙකුට සවන් දීමට මිනිස්සු විශාල ගණනකින් මුදල් ගෙවති. දක්ෂ ලේඛකයෙකුගේ පොත් මිලියන ගණනකින් අලෙවි වෙයි.

- චිරන්තන ගද්‍ය සංග්‍රහය -
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සාරාංශය

දිගු ඉතිහාසයකින් යුත්, පාලි, සංස්කෘත ආර්ය භාෂාවන්හි ආභාසයෙන් සංවර්ධනය වූ විශ්ව සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයකින් හා විධිමත් ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායකින් සමන්විත සිංහලය දියුණු භාෂාවකි. සිය බසෙහි ප්‍රවීණත්වයෙන් මාතෘ භාෂා පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබිය හැකි අතර ඒවා හැදෑරීමෙන් සිය බසෙහි ප්‍රවීණත්වය ලබන්නෝ කවීකයන්, ලේඛකයන් ලෙස සර්වකාලීන විශ්ව සම්භාවනාවට ද පෞද්ගලික වටිනාකමට ද පාත්‍ර වෙමින් අගනා ප්‍රතිලාභ ද ලබති.

සාරාංශකරණය සඳහා උපදෙස්

1. මනා අවබෝධයෙන් යුක්තව ඡේදය වරක් කියවන්න.
2. දෙවන වර කියවා ප්‍රධාන අදහසට අදාළ තවත් අදහස් තිබේ නම් ඒ සියල්ල ලකුණු කරන්න.
3. තුන්වෙනි වර කියවා ප්‍රධාන අදහසට අදාළ තවත් අදහස් තිබේ නම් ඒ සියල්ල නිවැරදි කරන්න.
4. තමා ලකුණු කරගත් වාක්‍ය බණ්ඩ පමණක් කියවා පුනරුක්ති, නොගැලපීම් ඇත්නම් ඒ සියල්ල නිවැරදි කරන්න.
5. උපමා, රූපක ආදී අලංකාර, විශේෂණ තිබේ නම් ඒ සියල්ල අත්හරින්න.
6. වාක්‍ය එකිනෙක අතර සම්බන්ධයක් ඇතිවන ලෙස ඔබට අභිමත පරිදි ගලපා සාරාංශය සකස් කරන්න.

7. වචන සංඛ්‍යාව දී ඇත්නම් එම ප්‍රමාණයට ද නැති නම් මුල් ඡේදයේ තුනෙන් එකක් වන පරිදි ද සාරාංශය ලියන්න.
8. පද බෙදීම, විරාම ලක්ෂණ, උක්තාධ්‍යාන පද සම්බන්ධය ගැන සැලකිලිමත් වන්න.
9. ප්‍රකෘති කථනයෙන් ඇති ප්‍රකාශ ලේඛන ව්‍යවහාරයට ගළපා ලියන්න.
10. මුල් ඡේදය අන් අයකුගේ වන අතර සාරාංශය තමාගේ නිර්මාණයක් බව සලකා ලියන්න.
11. මුල් විස්තරය ඡේද කීපයකින් යුක්ත නම් සාරාංශය එක් ඡේදයක් වන සේ ලියන්න.

 ක්‍රියාකාරකම 1

පහත සඳහන් ඡේද 1/3 (තුනෙන් එකක්) වනසේ සාරාංශ කරන්න.

- i. බලංගොඩ ආනන්ද මෙමතේය හිමියන්ගේ මහා පාණ්ඩිතය ප්‍රඥ මහිමය අබ්මුව උගතුන් යැයි කියා ගන්නා බොහෝ දෙනා හිරු දුටු කදෝපැණියන් සේ ය. “පෙරදිගට ගියත් අපරදිගට ගියත් මට පිළිතුරු දෙන්නට බැරි දෙයක් කවුරුවත් නොඅසති” යන අහිත සිංහ නාදය උන් වහන්සේ මුඛින් පිට විමෙන් එය සාධනය වේ. තවදුරටත් මින් ගමය වන්නේ තමන් වහන්සේ අත්පත් කරගත් දැනුම් සම්භාරය පිළිබඳ ඇති ප්‍රත්‍යක්ෂ විශ්වාසය යි. ක්‍රමයෙන් වයෝවෘද්ධ වන විට වයෝවෘද්ධ වූ ආකාරය අසිරිමත් ය. කෙතරම් ශාස්ත්‍රීය ආගමික හා සමාජීය කටයුතුවල නිරත වුව ද දෛනික වතාවත් ඉටු කිරීම ද භාවනානුයෝගී ව ආධ්‍යාත්මික සැපත ළඟා කර ගැනීමට ක්‍රියා කිරීම ද කිසි විටකත් අතපසු නොවීමට වගබලා ගත් අයුරු විස්මිත ය.
- ii. සාහිත්‍යකරුවා තමාගේ අත්දැකීම් පාඨකයාට ඉදිරිපත් කරන්නේ භාෂාව මගිනි. භාෂාව වූ කලී අදහස්, හැඟීම් ගෙන යන වාහනය යි. ලේඛකයා තම හදවත කම්පනය කළ අත්දැකීමක් ප්‍රතිනිර්මාණය කරන්නේ වචන අනුසාරයෙනි. කවියෙකු හා විචාරකයෙකු වන “එස්.රා පවුන්ඩ්” ප්‍රකාශ කරන අන්දමට හැකිතාක් දුරට අර්ථාරෝපණය කරන ලද භාෂාව සාහිත්‍යය වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය.
- iii. කවර සාහිත්‍යාංගයකට වුව ද පාදක වන්නේ අවටැති සමාජ ජීවිතයේ හරය යි. එහෙත් මෙකී ලක්ෂණය වඩාත් පැහැදිලි ලෙසත්, පරිපූර්ණ ලෙසත් දක්නට ලැබෙන්නේ නවකථාවෙහිය. කවියාටත්, නාට්‍යකරුවාටත් යම් යම් සීමාවන් ඇතුළත ක්‍රියා කිරීමට සිදුවන්නේ ය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඔවුන් අභිමුඛයෙහි ඇති විෂය ක්ෂේත්‍රය එක්තරා ප්‍රමාණයකට පටු වේ. එහෙත් නවකථාකරුවා බැඳ තබන සීමා නැත. ඇත්නම් අල්පයකි. එහෙයින් අවශේෂ ලේඛකයන්ට වඩා තියුණු වූත්, ගැඹුරු වූත් ආකාරයෙන් සමාජ ජීවිතය නිරූපණය කිරීමේ වරප්‍රසාදය නවකථා රචකයාට හිමි වන්නේ ය.
- iv. සිංහල කාව්‍ය සාහිත්‍යයේ විද්‍යමාන ග්‍රන්ථ අතුරින් ආදි ම වශයෙන් අපට ලැබෙන ගී කාව්‍යය මුළුදේවදාවත, සසදාවත හා කවිසිඵම්ණ යි. සීගිරි ගීයෙහි ඇති ප්‍රසාද හා සරල ගුණයන්ගෙන් බැහැර වුව ද කාව්‍ය වශයෙන් විමසනයට නිසි ලක්ෂණ කිහිපයක් ඒවායෙහි වෙයි.

මේ ගී කාව්‍යයට ම වස්තු විෂය වී ඇත්තේ ජාතක කථා තුනකි. මෙම කවි පොත් තුනෙහි පළමුවැන්න සහ දෙවැන්න බණ්ඩ කාව්‍ය ලෙස සැලකිය හැකි අතර තුන්වැන්න මහා කාව්‍යයකි.

මුළුදේවදාවත හා සසදාවත ගීයට නැගූ කවියන් ඇතැම් මහා කාව්‍ය ලක්ෂණ අනුගමනය කළ ද, මහා කාව්‍යයේ පූර්ණ ලක්ෂණ ගැබ් කරන්නට තරම් එම ජාතක කථා ප්‍රමාණවත් නොවී ය.

iqNdIs;

අතනා කරුනෙ ලකිං
අලකි කරුතනනා

තමාගේ යහපතත් අයහපතත් සලසා ගන්නේ
තමාම ය.

iqÑka;k

තනිව ම කළ හැකි දෙයට තවත් අයකුට කරදර නොකරන්න.